

Miten edistää järven hyvinvointia

Tero Väisänen

14.6.2016

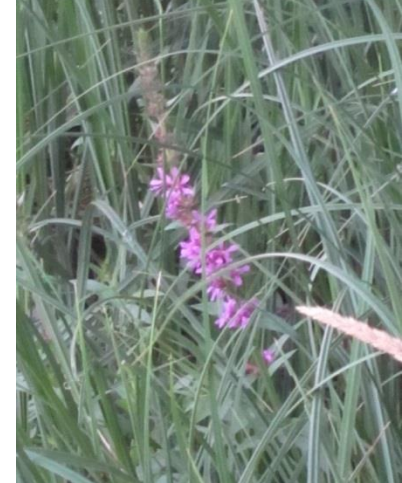
Kestävää kasvua ja työtä -ohjelma

Vipuvoimaa
EU:lta
2014–2020

Näkökulmia Järven hyvinvointiin

- Ihmisen näkökulma
 - Järven virkistyskäyttö
 - Kalastus, Veneily, Uinti, Mökkeily jne.
 - v. 1988 vedenlaadun käyttökelpoisuusluokitus
 - Tavoitteet järven hyvinvoinnille
- Luonnon näkökulma
 - Järven ekologinen tila tai potentiaali
 - Tavoitteet järven hyvinvoinnille
- Tavoitteissa harvoin ristiriitaa
 - Luontaisesti rehevät järvet
 - Lintuvedet

Kestävää kasvua ja työtä -ohjelma

Vipuvoimaa
EU:lta
2014–2020

Euroopan unioni
Euroopan aluekehitysrahasto

Järvissä havaittuja ongelmia

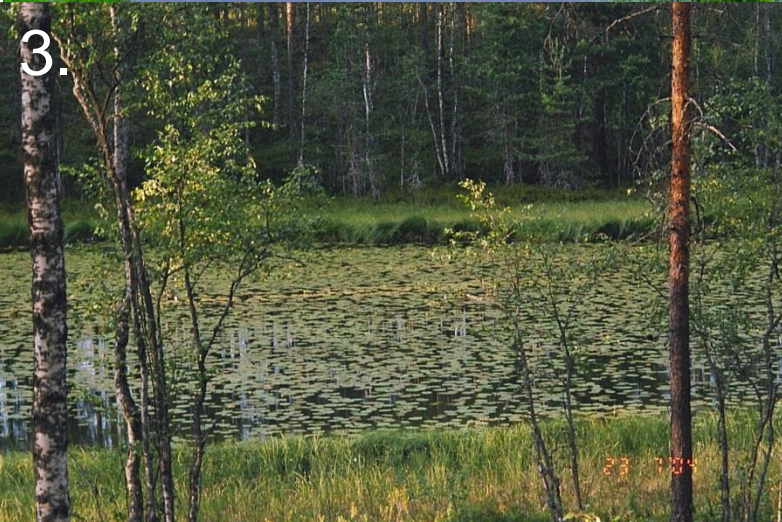
- Veden laadun ongelmat
 - Rehevöityminen, kohonneet ravinnetasot (kuormitus)
 - Leväkukinnot (sinilevät, limalevät ...)
 - Happamuus
- Mataloituminen (liettyminen)
- Vesikasvien runsastuminen → umpeenkasvu
- Kalakannan vinoutuminen
 - Särkikaloja liikaa
- Tutkijan, viranomaisen vai ranta-asukkaan näkökulma ongelmiin → yhteensovittaminen

Kestävää kasvua ja työtä -ohjelma

Vipuvoimaa
EU:lta
2014–2020

Kuormitus ja rehevöityminen

1. Pellon kuivatusvaran riittävyys (Pudasjärvi)
2. Sinileväsamentuma (Taivalkosken Siikalampi)
3. Alkava umpeenkasvu (Rokua Leväsoppinen)

Kestävää kasvua ja työtä -ohjelma

Vipuvoimaa
EU:lta
2014–2020

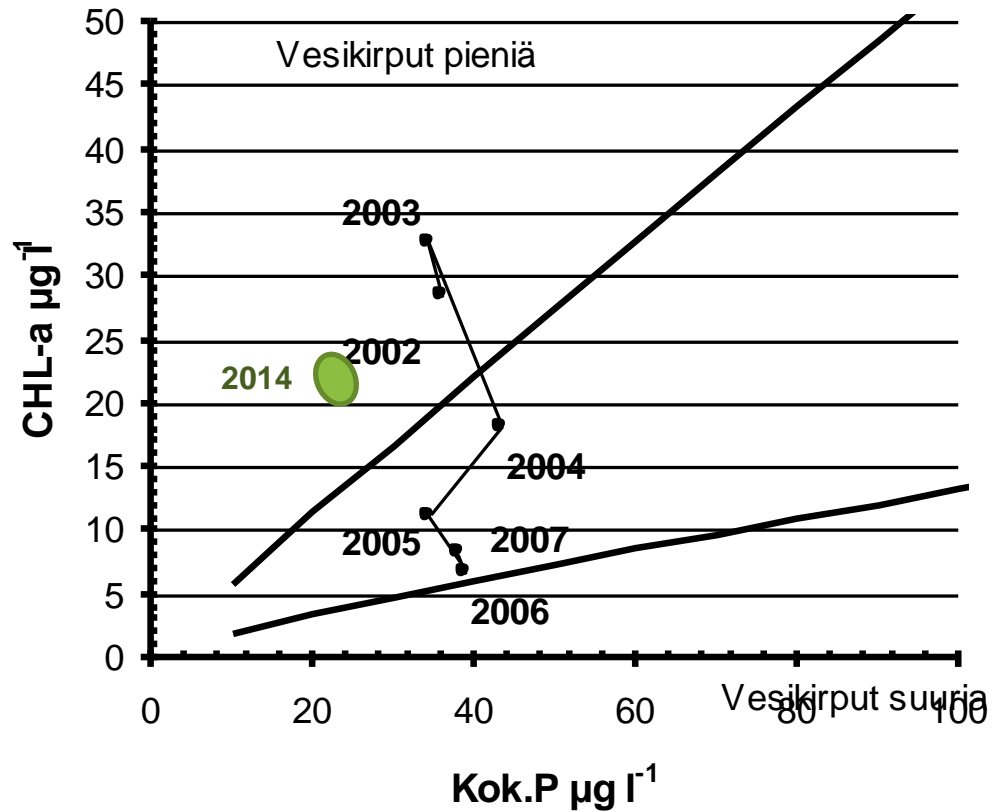

Euroopan unioni
Euroopan aluekehitysrahasto

Kalakannan vinoutuminen

Torankijärvi / Kuusamo

klorofylli - fosfori suhde 2002-2007

Saunajärvi

Kestävää kasvua

Vipuvoimaa
EU:lta
2014–2020

Euroopan unioni
Euroopan aluekehitysrahasto

Kalakannan vinoutuminen

Särkikalojen tehopoistoa

Kestävä kasvua ja työtä -ohjelma

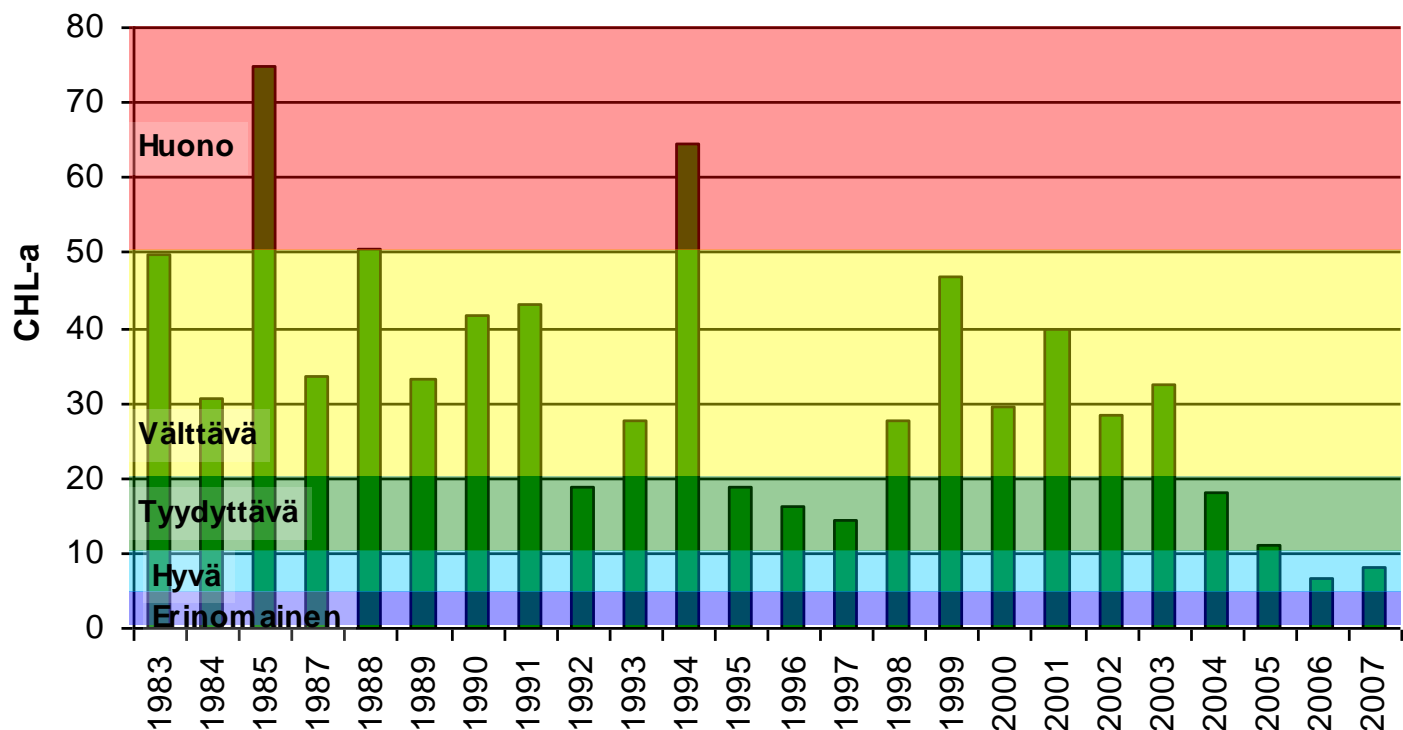
Vipuvoimaa
EU:lta
2014–2020

Euroopan unioni
Euroopan aluekehitysrahasto

Torankijärven pällysveden perustuottajien määrää kuvaavat klorofylli-a pitoisuudet vuosina 1983-2007

Luokkarajat ympäristöhallinnon vesien käyttökelpoisuusluokituksen mukaisesti (Ihmisen näkökulma).

Vuosi 2014: 23 µg l⁻¹

Kestävä

Vipuvoimaa
EU:lta
2014–2020

Euroopan unioni
Euroopan aluekehitysrahasto

-ohjelma

Järven hyvinvointi vs. kasvien, levien, eliöiden tai kalojen määrän äärevöityminen

Mitä voidaan tehdä ?

- Järven ulkoisen kuormituksen vähentäminen
 - kiinteistökohtaiset toimet (viemärointi ja haja-asutuksen ratkaisut)
 - maa- ja metsätalouden toimenpiteet (esim. kosteikot)
 - luvanvaraiset kuormittajat
- Järven sisäisen kuormituksen vähentäminen
 - kunnostustoimet järvessä (esim. ilmastus)
 - sedimentin käsittely (esim. kemikaalikäsittely)
- Vesitilavuuden lisääminen (esim. ruoppaus tai vedenpinnan nosto)
- Massaesiintymien vähentäminen
 - Särkikalojen poisto, vesikasvien niitto/poisto

Kestävää kasvua ja työtä -ohjelma

Vipuvoimaa
EU:lta
2014–2020

Euroopan unioni
Euroopan aluekehitysrahasto

Mitä minä voin tehdä ?

- Kerätä tietoa järven nykytilasta (järviwiki ja levävahti)
 - esim. näkösyvyys ja levähavainnot
- Kerätä ja kirjata tietoa järven kuormitushistoriasta
 - Lentolannoitukset, lähipeltojen lietelannoitukset.
 - Laajat metsäojitukset tai aukkohakkuut lähivaluma-alueella
 - Lähivaluma-alueen teuraskuopat,
 - Vanhat valokuvat vedenkorkeudesta ja toiminnasta rannalla
 - Jne. jne
- Tehdä aloite kosteikon rakentamisesta, niittämisestä jne.
- Miettiä poistetulle massalle jatkokäyttöä
 - Pellon kuivavaran kasvattaminen, särkikalat...
- **Nyt tutkitaan vesiruton hyötykäyttöä !**

Kestävää kasvua ja työtä -ohjelma

Jäikö kysyttävää järvien kunnostamisesta tai hoidosta ?

Tero Väisänen, TKT

0400 581704

tero.vaisanen@ymparisto.fi

Kiitos mielenkiinnosta !

naturpolis
NORDIC BUSINESS CENTER

**KUUSAMON
ENERGIA JAVESI**

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus
Närings-, trafik- och miljöcentralen

Kestävää kasvua ja työtä -ohjelma

Vipuvoimaa
EU:lta
2014–2020

Euroopan unioni
Euroopan aluekehitysrahasto